

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор _____ Ольга КОНДИК

_____ 2020

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
спеціалізованої загальноосвітньої школи
I-III ступенів № 316
з поглибленим вивченням української мови
на 2020 -2021 навчальний рік
5-9 класи

Схвалено на засіданні
педагогічної ради
протокол № 1
від ___ серпня 2020р

Освітня програма спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 316 з поглибленим вивченням української мови для 5-9-х класів розроблена на виконання Закону України «Про освіту»; постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти»; наказу МОН України № 405 від 20.04.2018 року «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».

Використано таблиці № 3,5 та 8:

№ додатку освітньої програми спеціалізованої школи	Класи	Примітка	Варіант Типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України
№ 1	5-А,Б,В,Г,Д 6-А,Б,В,Г,Д 7-А,Б,В,Г 9- А, Б, В	з українською мовою навчання	Таблиця № 8 Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти II ступеня з українською мовою навчання (наказ МОН України від 20.04.2018 № 405)
№ 2	8- Б	з українською мовою навчання	Таблиця № 3 Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти II ступеня з українською мовою навчання (наказ МОН України від 20.04.2018 № 405)
№ 3	8- А, В	з українською мовою навчання	Таблиця № 8 Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти II ступеня з українською мовою навчання (наказ МОН України від 20.04.2018 № 405)
№ 4	8- Г	з українською мовою навчання	Таблиця № 5 Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти II ступеня з українською мовою навчання (наказ МОН України від 20.04.2018 № 405)

Освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів (додатки 1,2,3,4);

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в додатку 5; зміст навчальних програм мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України»;

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої

освіти складає 5845 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах (додатки 1,2,3,4).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Зважаючи на профіль спеціалізованої загальноосвітньої школи I – III ступенів № 316 з поглибленим вивченням української мови поглиблено вивчається українська мова в 5-9 класах, за заявами батьків.

Предмет	Клас	Кількість годин	Програма
Українська мова	5	4,5	Українська мова 5-7 класи. Програма загальноосвітніх навчальних закладів (класів) з поглибленим вивченням української мови. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України, Наказ МОН України від 29.05.2015 № 585
	6	4,5	
	7	4	
	8-А	4	
	9	3,5	

Варіативна складова навчального плану визначена враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб здобувачів освіти, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах

Вивчення предметів:

Класи	Предмет	Кількість годин	Програма
5	Мій Київ	0,5	Програма для 5-х класів Ю.С. Комаров наказ ГУОН м. Київ від 12.04.04 р.№ 119
5-9	Німецька мова	2	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних затверджені наказом МОН України від 07.06.2017 № 804

За рахунок годин варіативної складової передбачено додаткові години на підсилення предметів інваріантної складової та відбувся перерозподіл годин за рахунок зменшення трудового навчання, основ здоров'я, мистецтва, а саме:

Класи	Предмет	Кількість годин
5	Українська мова	+1
6	Українська мова	+1
7	Українська мова	+1,5
8-А	Українська мова	+2
8-Б,В,Г	Українська мова	+ 1
9	Українська мова	+1,5
5	Англійська мова	+ 0,5
6	Англійська мова	+1,5
7	Англійська мова	+1,5
8	Англійська мова	+ 1
9	Англійська мова	+1
8-В	Географія	+ 0,5
5	Математика	+ 0,5
6	Математика	+ 0,5
8-В	Математика (алгебра, геометрія)	+ 1,5

А також індивідуальні та групові заняття, консультації:

Класи	Предмет	Кількість годин
5-А,Б,В,Г,Д 6-А,Б,В,Г,Д	Українська мова	1
8-А,Б,В,Г	Українська мова	0,5
5-А,Б,В,Г,Д 7-А,Б,В,Г	Математика	0,5
5-А,Б,В,Г,Д	Німецька мова	0,5
6-А,Б,В,Г,Д	Англійська мова	0,5
6-А,Б,В,Г,Д	Біологія	0,5
6-А,Б,В,Г	Географія	0,5
7-А,Б,В,Г	Фізика	0,5
7-А,Б,В,Г	Хімія	0,5

Відповідно до наказу Головного управління освіти і науки м. Києва від 12.04.2005 р. № 119 «Про запровадження в загальноосвітніх навчальних закладах інтегрованого курсу «Мій Київ» у 5-х класах запроваджено вивчення інтегрованого курсу «Мій Київ».

Освітня галузь «Мистецтво» в 5-7 класах вивчатимуться окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво». У 8-9 класах інтегрованим курсом «Мистецтво» відповідно до нових Типових навчальних планів, затверджених наказом МОН України від 20.04.2018 року № 405, згідно з рішенням педагогічної ради (протокол № 7 від 29.05.2020 року).

У 5-9-х класах освітня галузь «Технології» реалізується через предмет «Трудове навчання» та «Інформатика». Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення школи години трудового навчання зменшили не більше ніж удвічі порівняно з показниками Типової освітньої програми. А також за результатами анкетування учнів та на підставі рішення методичного об'єднання вчителів (протокол від 29.05.2020 № 5) обрано такі модулі для вивчення предмета «Трудове навчання»: технологія виготовлення м'якої іграшки;

технологія виготовлення швейних виробів; технологія виготовлення виробів, плетених із бісеру; технологія виготовлення виробів, в'язаних спицями; технологія оздоблення одягу»).

Предмети інваріантної складової робочого навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися по семестрах шляхом чергування, а саме:

клас	I семестр	II семестр
5	українська мова, англійська мова	мій Київ, математика
6	математика	українська мова, англійська мова
7	українська мова	хімія
8-А	історія України	трудове навчання
8-Б	історія України, мистецтво	трудове навчання, основи здоров'я
8-В	історія України, мистецтво	трудове навчання, основи здоров'я
8-Г	історія України, мистецтво	трудове навчання,
9	географія	історія України

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформоване з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення та за результатами анкетування учнів та на підставі рішення методичного об'єднання вчителів (протокол від 28.05.2020 № 5) обрано такі модулі для вивчення предмета «Фізична культура»: професійно-прикладна фізична підготовка, легка атлетика, гімнастика, баскетбол, бадмінтон, волейбол, футбол, настільний теніс»). Враховуючи побажання батьків у 5-х класах залишено 2 години на «Фізичну культуру» та введено 1 годину хореографії. Також у 8-Г та 9 класах зменшено до 2 годин, враховуючи кадрове забезпечення та завантаженість спортивних залів.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани для 5-9 класів школи містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів Типової освітньої програми.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту» та з урахуванням об'єктивних обставин мікрорайону, де розташований заклад освіти.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128

«Про затвердження нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани школи зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем та режимом дня:

Режим дня	для 5-11-х класів
I урок	08.30-09.15.
Перерва	09.15.-09.25.
II урок	09.25.-10.10.
Перерва	10.10.-10.30.
III урок	10.30.-11.15.
Перерва	11.15.-11.35
IV урок	11.35.-12.20.
Перерва	12.20.-12.30.
V урок	12.30.-13.15
Перерва	13.15.-13.25.
VI урок	13.25.-14.10
Перерва	14.10.-14.20.
VII урок	14.20.-15.05.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні

		<p>на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p>

		Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію,

		<p>дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p>

		<p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
--	--	---

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію освітнього середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише

показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням

надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

Кадрове забезпечення освітньої діяльності:

- кандидат біологічних наук – **1**;
- вчителі-методисти – **17**;
- старші вчителі – **7**;
- вчителі вищої категорії – **38**;
- вчителі першої категорії – **17**;
- вчителі другої категорії – **17**;
- вчителі категорії спеціаліст – **13**.

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності: здійснюється відповідно до навчальних програм, підручників, посібників, рекомендованих МОН України. Перелік навчальних програм наведено у додатку у відповідності до Типової освітньої програми/наказ МОН № 406 від 20.04.2018.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності:

- комп'ютери – 104 од.;

- інтерактивні дошки – 18;
- проектори – 43;
- проекційні екрани – 42 ;
- книги, брошури, журнали – 42985;
- актовa зала;
- конференц-зал;
- медичний та процедурний кабінети;
- бібліотека з читальною залом, електронною бібліотекою та книгосховищем;
- дві спортивні зали;
- їдальня на **248** посадкових місць;
- **60** навчальних кабінетів та лабораторій;
- **три** комп'ютерних класи.

Якість проведення навчальних занять:

- Використання новітніх досягнень науки, інновації педагогічної практики, побудова уроків на основі закономірностей освітнього процесу.
- Реалізація на уроці в оптимальному співвідношенні всіх дидактичних принципів і правил.
- Забезпечення належних умов для продуктивної пізнавальної діяльності учнів з урахуванням їх інтересів, нахилів і потреб.
- Установлення усвідомлюваних учнями міжпредметних зв'язків.
- Зв'язок з раніше набутими знаннями й уміннями, опора на досягнутий рівень розвитку учнів.
- Мотивація й активізація розвитку всіх сфер особистості.
- Логічність та емоційність усіх етапів освітньої діяльності.
- Ефективне використання педагогічних засобів.
- Зв'язок з життям, педагогічною діяльністю, особистим досвідом учнів.
- Формування практично необхідних знань, умінь, навичок, раціональних прийомів мислення й діяльності.
- Формування вміння вчитися, потреби постійно поповнювати обсяг знань.
- Ретельна діагностика, прогнозування, проектування і планування кожного уроку.
- Широке використання ефективних форм і методів в роботі. «Піраміда навченості учнів»:
  - лекція-монолог - 5 %;
  - читання (самостійне) - 10 %;
  - аудіо-відеонавчання - 20 %;
  - показ (демонстрація) - 30 %;
  - дискусійна група (обговорення навчального матеріалу в малій групі) - 50 %;
  - практика у процесі діяльності - 75 %;
  - навчання інших (дитина навчає дитину) - 90%.

Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей):

- Середня успішність за результатами ЗНО + ДПА складає - **97%**;
- Переможці II етапу Всеукраїнських предметних олімпіад – 27 учень;
- Переможці III етапу Всеукраїнських предметних олімпіад – 2 учні;
- Переможці II етапу Міжнародного конкурсу з української мови імені П. Яцика / Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Т. Шевченка – 5 учнів;

- Переможці III етапу Міжнародного конкурсу з української мови імені П. Яцика / Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Т. Шевченка – 2 учні.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

• Оновлення методичної бази освітньої діяльності:

Необхідною та пріоритетною умовою функціонування креативного закладу освіти, створення сучасної методичної бази освітньої діяльності виступає перехід від методичної до науково-методичної роботи педагогів. Перезавантаження науково-методичної діяльності (бази) школи на принципах:

- науково-методичної самостійності;
- органічного взаємозв'язку науково-методичної діяльності педагогів і науково-дослідницької діяльності здобувачів освіти;
- визначення близької і віддаленої перспективи у процесі самовдосконалення педагога-дослідника.

• Контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення: вдосконалення системи моніторингу (внутрішкільного контролю/самоконтролю) структурованого в окремому розділі робочого плану школи.

• Моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти: Формування у школі освітнього середовища для кожного учня як універсального соціально-громадського майданчика, де відбуватиметься процес визнання та сприйняття своїх можливостей і здібностей, урахування власних потреб, інтересів, формування ціннісних орієнтацій.

• Створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників: створення шкільного порталу розвитку педагогічної майстерності з метою забезпечення вільного доступу вчителів до професійних журналів та інших публікацій у сфері освіти, а також дистанційних курсів підвищення кваліфікації. Сприяння педагогічним працівникам у професійних стажуваннях, участь у сертифікаційних програмах, тренінгах, семінарах, семінарах-практикумах, семінарах-нарадах, семінарах-тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо (у тому числі, за кордоном).

Освітня програма спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 316 з поглибленим вивченням української мови передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Директор

Ольга КОНДИК

(Таблиця № 8 Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти II ступеня з українською мовою навчання (наказ МОН України від 20.04.2018 № 405)

**Навчальний план на 2020-2021 н. р.
спеціалізованої загальноосвітньої школи № 316 II ступеня з поглибленим
вивченням української мови з українською мовою навчання**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		5	6	7	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5+1	3,5+1	2,5+1,5	2+1,5
	Українська література	2	2	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3+0,5	2+1,5	2+1,5	2+1
	Зарубіжна література	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1,5
	Всесвітня історія	-	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	1
Мистецтво*	Мистецтво	-	-	-	1
	Образотворче	0,5	0,5	0,5	-
	Музичне	0,5	0,5	0,5	-
Математика	Математика	4+0,5	4+0,5	-	-
	Алгебра	-	-	2	2
	Геометрія	-	-	2	2
Природознавство	Природознавство	2	-	-	-
	Біологія	-	2	2	2
	Географія	-	2	2	1,5
	Фізика	-	-	2	3
	Хімія	-	-	1,5	2
Технології	Трудове навчання	1	1	0,5	0,5
	Інформатика	1	1	1	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура/хореографія	2+1	3	3	2
Години на вивчення спеціаліз. навч. предм., курсів		3,5	4	4	3
Мій Київ		0,5			
Німецька мова		2	2	2	2
Разом		26+3	28,5+3	30,5 +3	33+2
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2	2,5	1,5	0
Індивідуальні заняття та консультації					
Українська мова		1	1		
Англійська мова			0,5		
Німецька мова		0,5			
Математика		0,5		0,5	
Біологія, природознавство			0,5		
Географія			0,5		
Хімія				0,5	
Фізика				0,5	
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		28+3	31+3	32+3	33+2

Директор

Ольга КОНДИК

(Таблиця № 3 Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти II ступеня з українською мовою навчання (наказ МОН України від 20.04.2018 № 405))

**Навчальний план на 2020-2021 н. р.
спеціалізованої загальноосвітньої школи № 316 II ступеня з поглибленим
вивченням української мови з українською мовою навчання**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		8-Б
Мови і літератури	Українська мова	2+1
	Українська література	2
	Перша іноземна мова (англійська)	5
	Друга іноземна мова (німецька)	2
	Зарубіжна література	2
Суспільство-знавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	-
Мистецтво*	Мистецтво	0,5
Математика	Математика	-
	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природо-знавство	Природознавство	-
	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1-0,5
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	3
Разом		32+3
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1
Українська мова		0,5
Математика		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

Директор

Ольга КОНДИК

**Навчальний план на 2020-2021 н. р.
спеціалізованої загальноосвітньої школи № 316 II ступеня з поглибленим
вивченням української мови з українською мовою навчання**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		8-А	8-В
Мови і літератури	Українська мова *	2+2	2+1
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	2+1	2+1
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	-	-
Мистецтво*	Мистецтво	1	1-0,5
	Образотворче	-	-
	Музичне	-	-
Математика	Математика	-	-
	Алгебра	2	2+1
	Геометрія	2	2+0,5
Природознавство	Природознавство	-	-
	Біологія	2	2
	Географія	2	2+0,5
	Фізика	2	2
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1-0,5	1-0,5
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1-0,5
	Фізична культура/хореографія	3	3
Години на вивчення спеціаліз. навч. предм., курсів		3,5	3,5
Німецька мова		2	2
Разом		32+3	32+3
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1	1
Індивідуальні заняття та консультації			
Українська мова			0,5
Англійська мова		0,5	
Німецька мова			
Математика		0,5	0,5
Біологія, природознавство			
Географія			
Хімія			
Фізика			
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3	33+3

**Навчальний план на 2020-2021 н. р.
спеціалізованої загальноосвітньої школи № 316 II ступеня з поглибленим
вивченням української мови з українською мовою навчання**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		8-Г
Мови і літератури	Українська мова	2+1
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	2+1
	Зарубіжна література	2
Суспільство-знавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	-
Мистецтво*	Мистецтво	0,5
Математика	Математика	-
	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природо-знавство	Природознавство	-
	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1- 0,5
	Інформатика	1
	Креслення	1
	Комп'ютерна графіка	2
	Технічна творчість	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1- 0,5
	Фізична культура	2
Німецька мова		2
Разом		33+2
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		0
Українська мова		
Математика		
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

**Перелік навчальних програм
для учнів 5-9 класів спеціалізованої загальноосвітньої школи
I-III ступенів № 316 з поглибленим вивченням української мови
(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407)**

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська література
3.	Біологія
4.	Всесвітня історія
5.	Географія
6.	Зарубіжна література
7.	Інформатика
8.	Історія України
9.	Математика
10.	Мистецтво
11.	Основи здоров'я
12.	Природознавство
13.	Трудове навчання
14.	Фізика
15.	Фізична культура
16.	Хімія
17.	Російська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою
18.	Англійська мова
19.	Німецька мова

Директор

Ольга КОНДИК